

Utredning och utlåtande till riksdagens justitieombudsman, stadsdirektörens förfarande vad gäller anmälningen av sina bisysslor och redogörelsen för sina bindningar

STST 10.10.2022 § 256
1149/00.01.01/2022

Beredning och
föredragning

Stadsstyrelsens ordförande Arja Isotalo

Med anledning av ett klagomål har riksdagens justitieombudsman framfört en begäran om utredning och utlåtande (EOAK/3471/2002) till Lovisa stad. Temat för klagomålet var stadsdirektörens förfarande vid anmälningen av sina bisysslor och redogörelsen för sina bindningar. Stadsstyrelsen i Lovisa stad begärs att skicka till riksdagens justitieombudsman stadsdirektörens och revisionsnämndens utredning och eget utlåtande i ärendet. Den förlängda utsatta tiden för att ge utlåtandet är 20.10.2022.

Den klagande kritiserar med de grunder som i mer detalj framgår av det bifogade klagomålet stadsdirektören i Lovisa stads förfarande vid anmälningen av sina bisysslor och redogörelsen för sina bindningar samt Lovisa stads interna och externa kontrolls åtgärder i hanteringen och övervakningen av dessa frågor som berör stadsdirektörens bisysslor och redogörelser för bindningar. Enligt klagomålet har stadsdirektören inte iakttagit lagen om kommunala tjänsteinnehavare (11.4.2003/304, 18 §), föreskrifterna i Lovisa stads förvaltningsstadga (60 och 88 §) och kommunallagen (410/2015, 84 §), i och med att han inte haft bisysslotillstånd för sina bisysslor och han inte har lämnat bisyssloanmälningar eller redogjort bindningar gällande alla sina bisysslor till revisionsnämnden eller den redogörelse för bindningar som han meddelat till revisionsnämnden inte till alla delar täcker för bisysslornas del hela omfattningen av hans närings- eller rörelseidkande. Den klagande anser också att stadsstyrelsen inte verkställer sin uppgift om att svara för tillsynen av laglighet som föreskrivits stadsstyrelsen i kommunallagen (410/2015, 39 §), trots att stadsstyrelsen har utifrån redogörelsen för bindningar varit medveten om i alla fall en del av stadsdirektör Oker-Bloms ledningsuppgifter och förtroendeuppdrag i olika företag.

Dessutom kritiserar den klagande stadsdirektörens användning av sitt tjänstetelefonnummer samtidigt som kontaktuppgift för företag som är i hans ägo, vilket enligt den klagande är oetiskt och är verksamhet som strider mot god förvaltning och försämrar tilliten för stadens förvaltning.

Stadsstyrelsens utredning

Om bisysslor:

Om bisysslor stadgas i 18 § i lagen om tjänsteinnehavare i kommuner och välfärdsområden (11.4.2003/304). Enligt paragrafens moment 1 avses med bisyssla ett tjänsteförhållande, ett avlönat arbete och en uppgift av bestående natur, som tjänsteinnehavaren har rätt att avsäga sig, samt yrke, näring och rörelse. I moment 2 av samma paragraf konstateras det att en tjänsteinnehavare inte får ta emot eller inneha en bisyssla som kräver att arbetstid används för uppgifter som hör till bisysslan, om inte arbetsgivaren på ansökan beviljar tillstånd därtill. Enligt moment 3 ska tjänsteinnehavaren meddela arbetsgivaren om annan bisyssla än sådan som är avsedd i moment 2.

Stadsdirektören har total arbetstid. Enligt stadsdirektörens utredning har han inga bisysslor som kräver användning av arbetstid och han får inte lön eller övriga förmåner från företag i vilka han är delägare och/eller har förtroendeuppdrag. Företagen i fråga idkar inte heller näringslivsverksamhet med staden.

Om redogörelsen för bindningar:

Enligt 84 § i kommunallagen ska kommunens förtroendevald och tjänsteinnehavare som avses i paragrafens 2 moment redogöra för sina bindningar när det gäller uppgifter i ledningen för eller förtroendeuppdrag i företag och andra sammanslutningar som bedriver näringsverksamhet, för betydande förmögenhet och för andra bindningar som kan vara av betydelse vid skötseln av förtroende- och tjänsteuppdrag.

Enligt Kommunförbundets publikation "Redogörelse för bindningar i kommunen" avses med näringsverksamhet i samband med bindningar rörelse- och yrkesverksamhet. Näringsverksamheten som sammanslutningen idkar utgör förutsättningen för redogörelseskyldigheten. Enligt punkten utgör det att en person är i styrelsen av ett bostadsaktiebolag inte en uppgift som ska redogöras för. Redogörelseskyldigheten omfattas av uppgifter i ledningen av ett företag eller annan sammanslutning, det vill säga i alla fall uppgifterna som verkställande direktör och vice verkställande direktör. Med förtroendeuppdrag avses medlemskap i en sammanslutnings eller ett företags organ, det vill säga mer centralt medlemskap i företagets styrelse, förvaltningsråd eller till dem jämförbara organ.

Enligt den klagande har stadsdirektören inte iakttagit föreskrifterna i kommunallagen och förvaltningsstadgan, i och med att hans redogörelse för bindningar inte innefattar uppgifter om ägarskap/förtroendeuppdrag i två företag (Oy Kattö Ab och T:mi Design och Bild D.O.B.). Enligt utredning av stadsdirektören är företagen i fråga i inaktivt tillstånd.

Enligt stadsstyrelsen är förtroendeuppdragen i de två företagen som saknas från stadsdirektörens redogörelse för bindningar inte väsentliga ur helhetsperspektivet och stadsdirektören kan korrigera bristen genom att komplettera sin redogörelse för bindningar.

Stadsdirektören har telefonförmån som naturaförmån. Då stadsdirektören började i sin uppgift flyttades telefonnumret som varit i hans privata namn till de telefonnumror som staden förvaltar över och staden betalar telefonräkningen. Telefonförmånen innebär att personen kan använda arbetsmobiltelefonen och -anslutningen även för privat kommunikation. (Lovisa stads anvisning om användningen av mobiltelefoner)

Stadsstyrelsens utlåtande

Utifrån den uppgjorda utredningen anser stadsstyrelsen att

- stadsdirektören inte har sådana bisysslor som skulle ha förutsatt ansökan om bisysslotillstånd eller inlämning av anmälning om bisysslor till stadsstyrelsen. Stadsstyrelsen har varit medveten om stadsdirektörens redogörelse för bindningar och anser med beaktande av förtroendeuppdragen inte att man skulle ha behövt förutsätta en separat anmälning om bisysslor
- förtroendeuppdragen i de två företagen som saknas från stadsdirektörens redogörelse för bindningar inte väsentliga ur

helhetsperspektivet och stadsdirektören kan korrigera bristen genom att komplettera sin redogörelse för bindningar

- när stadsdirektören tillträdde tjänsteförhållande vid Lovisa stad ändrade telefonnumret enligt normal praxis från föregående tjänst till nuvarande tjänstetelefonnummer. Telefonförmånen innebär att personen kan använda arbetsmobiltelefonen och -anslutningen även för privat kommunikation. (Lovisa stads anvisning om användningen av mobiltelefoner)

Utöver stadsstyrelsens utlåtande skickar stadsstyrelsen dessutom revisionsnämndens och stadsdirektörens utredningar i ärendet till riksdagens justitieombudsman.

Bilaga nr 2.

Förslag

Stadsstyrelsen beslutar ge ovanstående utredning och utlåtande angående stadsdirektörens förfarande i att anmäla sina bisysslor och redogöra för sina bindningar. Dessutom skickar stadsstyrelsen revisionsnämndens och stadsdirektörens utredningar i ärendet till riksdagens justitieombudsman.

Beslut

Ledamot Kari Hagfors lade fram ett motförslag, med hänvisning till kommunallagen, lagen om kommunala tjänsteinnehavare samt Lovisa stads förvaltningsstadga, i vilket han anser att klagomålet till riksdagens justitieombudsman EOAK/3471/2022 är befogat och motiverat och att det således ska godkännas.

Hagfors motförslag fick inte understöd.

Beslut enligt förslaget.

Ledamot Kari Hagfors anmälde avvikande mening till protokollet.